

अब्रवीत् प्रहसन्नाजन् कुत्सयन्निव पाण्डवं । कथं नाम कुले जातः क्षत्रधर्मव्यवस्थितः ।
 प्रजह्यात् समरं भीतः प्राणान्नक्षत्रहाहवे । न भवान् क्षत्रधर्मेषु कुशलो हीति मे मतिः ।
 ब्राह्मे बले भवान् युक्तः स्वाध्याये यज्ञकर्मणि । मा स्म युध्यस्व कौन्तेय मा स्म वीरान् समासदः ।
 मा चैतानप्रियं ब्रूहि मा वै ब्रज महारणं । एवमुक्त्वा ततः पार्थं विमृज्य च महाबलः ।
 न्यहनत् पाण्डवीं सेनां वज्रहस्त इवासुरीं । ततोऽप्यायादुतं राजन् व्रीडन्निव नरेश्वरः ।
 अयापयात् राजानं मत्वाऽन्वीयुस्त्वमच्युतं । चेदिपाण्डवपाञ्चालाः सात्यकिश्च महारथः ।
 द्रौपदेयास्तथा शूरा माद्रीपुत्रौ च पाण्डवौ । ततो युधिष्ठिरानीकं दृष्ट्वा कर्णः पराङ्मुखं ।
 कुरुभिः सहितो वीरः प्रहृष्टः पृष्ठतोऽन्वगात् । भेरीशङ्खमृदङ्गानां कार्मुकाणाञ्च निस्वनः ।
 बभूव धार्तराष्ट्राणां सिंहनादरवस्तथा । युधिष्ठिरस्तु कौरव्य रथमारुह्य सत्वरं ।
 श्रुतकीर्त्तर्महाराज दृष्टवान् कर्णविक्रमं । काव्यमानं बलं दृष्ट्वा धर्मराजो युधिष्ठिरः ।
 स्वान् योधानब्रवीत् क्रुद्धो निघ्नतैतान् किमासत । ते च राज्ञाऽभ्यनुज्ञाताः पाण्डवानां महारथाः ।
 भीमसेनमुखाः सर्वे पुत्रास्ते प्रत्युपाद्रवन् । अभवत्तुमुलः शब्दो योधानां तत्र भारत ।
 रथहस्त्यश्वपत्तीनां शस्त्राणाञ्च ततस्ततः । उत्तिष्ठत प्रहरत प्रेताभिपततेति च ।
 इति ब्रुवाणा ह्यन्योन्यं जघ्नेर्याधा महारणे । अभ्रञ्चायेव तत्रासीच्छरवृष्टिभिरम्बरे ।
 समावृत्तैर्नरवरैर्निघ्नङ्गिरितरेतरं । विपताकध्वजच्छन्ना व्यश्वसूतायुधा रणे ।
 व्यङ्गाङ्गावयवाः पेतुः क्षितौ क्षीणाः क्षितीश्वराः । प्रवणादिव शैलानां शिखराणि द्विपोत्तमाः ।
 सारोहा निहताः पेतुर्वज्रभिन्ना इवाद्रयः । क्षिन्नभिन्नविपर्यस्तैर्वर्ष्मालङ्कारभूषणैः ।
 प्रतिवीरैश्च संमर्द्दै पत्तिसङ्गाः सहस्रशः । विशालायतताम्राक्षैः पद्मेन्दुसदृशाननैः ।
 शिरोभिर्युद्धशैलानां सर्वतः संवृता मही । यथा भुवि तथा व्योम्नि निस्वनं शुश्रुवुर्जनाः ।
 विमानैरप्सरःसङ्घैर्गीतवादित्रनिस्वनैः । हतानभिमुखान् वीरान् वीरैः शतसहस्रशः ।
 आरोप्यारोप्य गच्छन्ति विमानेष्वप्सरोगणाः । तद् दृष्ट्वा महदाश्चर्यं प्रत्यक्षं स्वर्गलिप्सया ।
 प्रहृष्टमनसः शूराः क्षिप्रं जघ्नुः परस्परं । रथिनो रथिभिः सार्द्धं चित्रं युयुधुराहवे ।
 पत्तयः पत्तिभिर्नागाः सह नागैर्हयैर्हयाः । एवं प्रवृत्ते सङ्ग्रामे गजवाजिनरत्नये ।
 सैन्येन रजसा वृत्ते स्वे स्वान् जघ्नुः परे परान् । कचाकचि युद्धमासीदन्तादन्ति नखानखि ।
 मुष्टियुद्धं नियुद्धञ्च देहपाप्मासुनाशनं । तथा वर्त्तन्ति सङ्ग्रामे गजवाजिनरत्नये ।
 नराश्वनागदेहेभ्यः प्रसृता लोहितापगा । गजाश्वनरदेहान् सा व्युवाह पतितान् बहन् ।
 नराश्वगजसम्बाधे नराश्वगजसादिनां । लोहितोदा महाघोरा मांसशोणितकर्दमा ।
 नराश्वगजदेहानां वहन्ती भीरुभीषणा । तस्याः पारमपारञ्च ब्रजन्ति विजयैषिणः ।
 गाधेन चापवन्तश्च निमज्ज्यान्मज्ज्य चापरे । ते तु लोहितदिग्धाङ्गा रक्तवर्मायुधाम्बराः ।
 सस्रुस्तस्यां पपुश्यास्यां मस्रुश्च भरतर्षभ । रथानश्चान्नरान्नागानायुधाभरणानि च ।

२२५५

२२६०

२२६५

२२७०

२२७५

२२८०